

Piitowaanon Tere 2

Piitonon Tereya ano 2 kolooro.

Jen-asa-asari

Piitonon Tere koi Kraistwaa alauruta balon so rama kengiti, iyonoojon ano liligon keno. Tosianon qaa soosooya mokoloon ejemba kuma soon onongitiwaajon laaligo soraaya mesaon serowilin nambonambon iwoi lan ama men laligogi. Boi takapolakaya ii Anutuwaa qaa baatanon mende kema (2.10) jeulalan (3.17) ama selegia mepeseen (2.18) jaba-arambaran (2.10) ama iyangiaa jaajaa laligogi. Kaiyakagianon Jiisas qakooma mugi. Yononon mepaqepae ejemba godaqeqegia qaa laligon wansanwansan ejemba (2.3) looloria (2.18) jinjaun men onongi. (3.3-4)

Piitonon qaa ano nanamemen iikawaajon majakaka somata moma dingowaatiwaajon manja qen hamoqeqewaa kania jen asarija. Uugia kuun jenkootoya kokaen ooro, “Anutu ano Pon Jiisas Kraist ii onanon moma laarin oroma yorowo qokotaanin lombo ii men kamaan ano afaangowaa. Momo kaana ii jembiri qaagoto, ejemba iyangiaa jaagianon Jiisas iigi ejemba kuma onoma laligoroti, ii moma ninijogi karo monin. Kawaajon mono laaligo soraaya laligon gadokopa laaligo ano uuwoi ii gema qewu.”

Tosianon kaparan koma kokaen lan jen ejemba kuma soon onoma laligogi, “Kraistnon mombo mende eleembaa.” Qaa ii jembiri qaaya. Piitonon qaa iikawaajon majakaka somata moma

kitia kokaenj meleema jenj ooro, “Kraistnoŋ eleembaatiwaa kambaŋa qero ujiwaa tani kolooji, ii kokaembaaŋoŋa: Anutunonj ejemba ananaanonja mononj tiwilaawaatiwaaŋonj mende mojato, kuuya anana uunana meleema singisonjo laaligonana mesaowombaajonj moma kaparanj komakeja.”

Buk kokawaa bakaya waŋa 4 ii kokaenj:

Qaa mutuya 1.1-2

Anutunonj soraaya laligowombaajonj nonoono
1.3-21

Boi takapolakaya yonoo kaniagia 2.1-22

Tetegoyanonj Kraistnoŋ eleema kawaa 3.1-18

¹ Saimon Piito niinonj onowo qaa aminj mobombaajonj tere koi oojenj.

Jiisas Kraistnoŋ wasinj nono aposol koloonj welenj qenj munj laligonkejenj. Benj Anutunananonj Hamoqeŋe Toya Jiisas Kraist wasiro kamaaro iwaajonj ama qaanana jenj tegoro solanjaniniŋ momalaarinananonj kolooro. Onjo momalaari iikayadeenj buŋa qenj aogi sewanja uuta kolooro nono kaanja simbawonjawo laligoju.

² Onjo Anutu ano Ponjana Jiisas moma kotonj oronjuti, iyorononj mono kalenmoriaŋa kelemalelenj onjoni luaenonj laligowu. Kianj.

Anutunonj onjooti, iikanonj mono kotiinj nambu.

³ Anutunonj asamararanj Toya akadamuyawo kolooja. Kawaa so anana soraaya tataankota koloonj laligowonjatiwaaŋonj nonoono. Kania kaenj moma yagoninj kalenj nonomakejiwaa kania kolooro. Anana laaligo kombombaŋa laligonj

uuwaa komagbiligbili tororo ambombaajon iwoi amamaankebonati, iwaa ben esunanon mono ii kuuya nonono bunananaga koloonkebaa.

⁴ Asamararan Toya iinon uunananon gawon gawon damuyawo men kalen kuuya nono-mambaajon momakeja. Anutunon soomongo qaaya nononoti, iikawaa sewananon mono uuta koloaja. Ono wala balombaa siingia kombombara bologa tondu otaan angonjora uutanon laligogito, Anutunon ono iikanondeen metogon wangia somongoro. Kaen kolooro gadokopa laaligo serereen gema qewutiwaajon hamoqege arena anota eja. Momo ano nanamemen akadamuyawo Anutuwaanon eji, iinon ono iikawaa so letoma gbilia koloowutiwaajon kaparan komakeja. Ono soomongo qaaya somata qatawo iikanon qokotaajuti een, iinon mono inaan onono mombo letoma Siwewaa akadamuya mokolon bun qen aon laligowuya. Akadamuya iikanon saanon rijojon sokoma onombaa.

⁵ Anutuwaanon soomongo qaa kaan ejiwaajon ama ono mono momalaariwaa hona koloon onono qendeema laligowu. Kaan laligowutiwaajon mono kaparan koma zen nama manja qen laligowu. Hon koloon onombaati, iikaen saanon Anutuwa kania toroqen moma kotowuya.

⁶ Momakootogianon somariiro saanon nanamemengia toroqen gale koma aonkebuya. Gale koma aoagianon somariiro saanon nama kotiin lombo mokosinon bosima laligowuya. Nama kotikotiigianon somariiro saanon mombo

Anutuwaa jetaa so uuwaa komagbiligbili ama laligowuya.

⁷ Uuwaa koma gbiligbiligianon koloon somari-iro saanon uujopagianon seiro uumeleen alaurugia ala-ala men kalan koma aon laligowu. Uujopagianon seiro saanon ejemba kuuya jopagon onoma laligowu.

⁸ Ono Anutuwaa akadamu kaana bunja qen aon men sein laligowuti een, mono gorosona mende laligowu. Kaana qaagoto, akadamuya iikanon mono nemun koma onono afaangon Pohnana Jiisas Kraistwaa kania moma koton saanon gawona jegenja nama megii honja koloonkebaa.

⁹ Saanon koloonkebaato, dakaya yonoonon Anutuwaa akadamu kaana mende en ononji een, iyonoo momakootogianon mono toroga kolooro bao jaagoo kaana kemakuunjanakuun amakeju. Anutunon singisongogia walaga songbano so-raaya koloogiti, ii duduun imowamo laligoju.

¹⁰ Oo uumeleen alauruna, Anutunon meweengon onoma onoonoti, ono iikanon riin rindangon nambuti een, mono kambaon monon mende tama kamaan kombuya. Kawaajon ononon mono iikanon kotakota rindangon nambombaaon kaparan koma laligowu.

¹¹ Kaen ama laligogi Anutunon injihiro sokono koma horon onono Siwe goman naguyanon kuuya tano saanongadeen uutanon ubuya. Pohnana Jiisas Kraistnon Hamoqeqe ano bentoton Toya kolooja. Iwaa bentoton uutanon ugi kambaon tete-goya qaa galen koma onono oyanboyan koloon laligowuya.

¹² Buŋa qaa hoŋaŋonj kana kaŋa qendeema oŋonji, oŋo ii mono buŋa qeŋ aonj iikanonj bonj qeŋ nama kotiiju. Kawaajonj qaa areŋ jejeŋi, ii saanonj moma asarijuto, niinonj kilenj iikawaajonj kambaŋ so jeŋ gbilinj oŋomambaajonj mojeŋ.

¹³ Kaenj moma sele busu kokawaa kala kuunjonj laligomaŋatiwaa so qaa areŋ ii duduuwuboti-waajonj momogia jeŋ gbilinj kuunj oŋomambaajonj mobe sokonja.

¹⁴ Niinonj sele busuna kusuga koi kala kuunj kaŋa luluuma uulaŋawo komunj koomu gomanonj umaŋati, kaenj moma yagojeŋ. Poŋnana Jiisas Kraistnonj kaŋagadeenj buju qaa kaŋiadeenj nisaano mobe.

¹⁵ Qaa areŋ kuma oŋombeti, iikanonj uu wom-bogianonj ero niinonj goronj qeŋ koomu gomanonj kembe iikawaa gematanonj kaŋagadeenj ii saanonj kambaŋ so romonjonj laligowu. Niinonj iikawaajonj kotiinj kaparaŋ komakejeŋ. Kianj.

Kraistwaa asamararaŋa ii jaanananonj iima nanjonj jeŋkejonj.

¹⁶ Poŋnana Jiisas Kraistnonj qabuŋaya uuta menj gawonj ku-usuŋawo menj laligoroti, nonononj ii nononanaa jaanananonj uunj iima laligoninj. Kaenj laligonj iikawaa so ku-usuŋaa kania ano eleema kawaatiwaa qaaya ii jeŋ asariŋ oŋoma laligoninj. Ii beŋ sosombaŋ sundu* kaŋa mende jembiri aninj roromonjo giraboga kaŋa ii laŋ mende otaanj laligoninj.

---

* **1:16:** Beŋ sosombaŋ iikawaa kania monj ii kokaenj: Momo ejemba yoŋoo uugianonj jembiri momo letono qaa kania kania laŋ romonjonj gisomaso anji koloŋkeju.

17 *Niinon Jiiiswaa qabuŋaya uuta ii nononano kokaen kolooro iinin: Asamararan Toya uuta iinon qaa ijoro qa kokaen kolooro moro: “Eja koi neenaa wombo merana kolooro iwaajon uunanon qeangoro iimasiin mojen.” Kaen ijoro moro Maŋ Anutunon asamararan muro akadamyua buŋa qeŋ aon laligoro.

18 Nononon iwo baŋa kowoga kanon uma laligonin qa iikanon Siwenonŋa kolooro monin.

19 Gejatootoo ejemba waladeen Buŋa qaa jen oogiti, ii kambaŋ kokaamba moma sorogon anŋon konin powowon kotakota koloon nononja. Kawaajon Buŋa Tere walagaa qaaya ii mono tororo geja ama buŋa qeŋ aon laligowu. Kiwanon gomaŋ siŋsiŋgoro asariŋkeji, gejatootoo qaa iikanon mono iikawaa so jen asariŋ onomakeja. Ono iikawaa asasaganon qokotaan nambuti een, mono saanon Anutu-waa kana hona iima pangamambaa nanamemenŋa yakariŋ mesaon laligowu. Kaŋa laligon uma mambonŋi gomaŋ wenŋeran suluro gomaambawaa widia asugiro uuwombogianon asariwaa. Poŋnananon eleema kawaatiwaa widianon mono men asariŋ onono iima Anutuwaa iwoi kuuya iima asaridaborowu.

20 Qaa waŋa mutuya koi mono moma asariŋ mende duduuwu: Balon ejemba mononon Buŋa Terewaa gejatootoo qaaya ii iyanŋa roromonŋo qaganon jen asarimambaajon amamaankebaa.

21 Ii kokaembaajon amamaankebaa: Balon ejemba mombaa uusiinanon kambaŋ mononon mende nemuŋ kono gejatootoo qaa kolooro jegi.

---

* **1:17:** Mat 17.1-5; Maak 9.2-7; Luuk 9.28-35

Kaen qaagoto, Un̄a Toroyan̄on̄ gejatootoo ejemba uugian̄on̄ sololon̄ on̄ono Anutuwaa jetanon̄ga qaa men̄ jegi. Kian̄.

2

Boi takapolakayan̄on̄ mono laligon̄ tiwilaawu.

¹ Gejatootoo ejemba takapolakaya ii kaan̄agadeen̄ Israel kanageso batugian̄on̄ asugigi. Iikawaa so on̄oo batugian̄on̄ boi soosooya kaan̄agadeen̄ asugiwuya. Asugin̄ nama on̄oo momalaarigia tiwilaawaatiwaajon̄ en̄kalolon̄ qaa batuya batuya ii aasangoyanon̄ men̄ batugian̄on̄ kawuya. Somatananan̄on̄ dowegia meroti, Pon̄ ii kaan̄agadeen̄ qakooma mun̄ iikaan̄a kan̄on̄ iyan̄gia kondeema aon̄ uulan̄awo tiwilaawuya.

² Kaento, ii kilen̄ ejemba seiseiyan̄on̄ yon̄onon̄ serowilin̄ siligia otaan̄ iyan̄giaa jaajaa laligowuya. Kaan̄a laligowuyatiwaajon̄ ama ejemban̄on̄ roromongogia an̄gi qetetan̄goro uumeleembaa kana hon̄aajon̄ mogi gamuyawo kolon̄kebaa.

³ Boi takapolakaya yon̄onon̄ mono otoko qagan̄on̄ sundu kania kania jembiri (qaa aisen̄a) lan̄ jen̄ sein̄ laligowuya. Kaan̄a laligogi on̄onon̄ ii moma afaan̄on̄ monen̄ iwoi men̄ kululuugi lan̄ amanagaju men̄ laligowuya. Anutu-non̄ ejemba kaan̄a yon̄oo qaagia mono monowaa monoyan̄on̄ jen̄ tegorota iron̄a meleeno qagian̄on̄ ubaatiwaajon̄ eja. Anutunon̄ kondemondeema on̄omambaajon̄ ataqatan̄ imowamo mende ambaato, hon̄ toon̄aga siimbobolo moma laligowuya.

⁴ Kondemondeen koloowaatiwaa galen meme qaa tosaana ii kokaen: Siwe gajoba tosonian Anutuwaa jeta qotogon singisongo angiti, Anutunon ii mende injiima koboorto, hagon onono gere sianon emukanon kemegi. Hagon pangaman ziwiziwi dutanon onooma aen gbadonon (tape) gbadoon onono. Gbadoon galen koma onono qaagia jen tegowaatiwaajon mamboma ragita rama kouju.

⁵ *Monowaa monoyanon ejemba angonjoragiawo namonon laligogiti, Anutunon ii kaanagadeen mende injiima koboorto, gboulu somata jero waama unun turun onono. Turun ononoto, kilen eja Nooa iinon uumeleembaa qaa jen nanamemen dindina ambutiwaajon ama uukuuku men onoma laligoroti, ii ano ejemba ⁷ ii laaligogia angon koma sopa somonon onono.

⁶ *Kaanagadeen Sodom Gomora taon woi ii tiwilaawaatiwaa qaaya jen tegon gerenon onoro gere sogogaragadeen eri. Ejemba angonjoragiawo yonoojon iwoi nomaen koloowaati, iikawaa sareya iibutiwaajon ii ano koloojao.

⁷ *Gerenon kuuya onoomambaajon anoto, kilen eja solana Loot ii wala batugianonga metogon angon koma muro. Jeulalan ejemba serowilin nambonnambon ama iyangiaa jaajaa nanamemen tosaana tondu анги iima yonoojon moma bolin uuta kamaaro laligoro.

⁸ Eja solana ii yonoo batugianon laligon nanamemen jeulalan kanjanawo iima moma laligoroti, iikawaajon mono ween so moma

---

* 2:5: Jen 6.1-7.24   * 2:6: Jen 19.24   * 2:7: Jen 19.1-16

jinjingon laligoro. Iwaa uuta solanon mono suulan boliro laligoro.

⁹ Galen meme qaa jejeji, iikanon Anutuwaa kania kokaen qendeemakeja: Ponon ejemba Anutuwaa laaligo kombomba koma gbilinkejoni, anana saanon angobatononga metogon wajnana somongomambaajon momakeja. Iikaan momakejato, ejemba doogoya ii qaagiaa irona meleeno qagianon uro gajobaurutanon galen koma onongi laligowuya. Kaana laligon ugi kaban somatanon karo qaagia jen tegoro toroqen siimbobolo moma laligowuya.

¹⁰ Ejemba selegiaa siin kombomba bologa otaan angonjora-giawo koloon jeulalanon Anutuwaa ku-usunja menj kamaan amakejuti, Anutunon ii mono waladeen jen tegon ononota siimbobolo somata moma laligowuya. Boi takapolakaya yononon mono jaba-arambaran qaganon iyangiaa jaajaa laligon Siwewaa bensakon kawali asamararangiawo eukanon laligojuti, iyonoojon sombugia mende momakeju. Ii qaago totoonto, ii kaanagadeen uuqeqe qaa tokoronkota jen onomakeju.

¹¹ Kaen amakejuto, Siwe gajoba ku-usungyawo boi soosooya ii unuugun uuta koloojuti, ii kilen Siwewaa bensakon kawali ejemba ii Pombaa jaawanon qotogon uuqeqe qaanon tokoronkota mende jen tegon onomakeju.

¹² Gajoba yononon kaen mende amakejuto, ejemba yononon selegia menj uma Bunja qaa mende moma koton ii kilen yonoojon uuqeqe qaa tokoronkota lan jenkeju. Oro soona kaana mo-

makootogia hona mende kolooro oro laaligowaa siin iwoi qerewena iigadeen momakeju. Oro soona ii koloogita ejembanon lan unugi komunkejuti, iyononon mono iikawaa so lansan tompin laligon tiwilaawuya. Iyangiaa siin romongogia ingonmangonanon mono kondeema onongi tiwilaadaborowuya.

¹³ Tosaana horon ureen ama onongi kakasililin mogito, Anutunon iyangiaa qaagiaa irona meleema onono siimbobolo iikayadeen qagianon ubaa. Uumeleen ononon uukalen qendeema aowombaajon ajoroon lomban angi boi takapolakaya yononon mono iikanon kaanagadeen kankeju. Kan dogogia asuganon qendeema iyangiaajonadeen romongon baonon newageen nepaqepalo nenkeju. Kaen ama onoo sele jewongia borona borona gamugiawo kaana kolooju. Iyangio sele busugiaa siina metogowombaajon ajoajoroo iwoi asasaganon ama serowilin asuganon ama lansan aisoonkeju. “Ziozwaa eja toya koloojon,” jen tosia onoojon mende romongon tiligon onombombaa korisoro momakeju.*

¹⁴ Jaagianon kaisero jaajaa uun emba injiimakejuti, ii serowilingadeen ambombaajon momakeju. Serowilin iwoi ambombaa siina ii mende toton mesaowombaajon momakeju. Ejemba kongbara komakejuti, ii horon onongi kana goraayanon kemegi horombobo men arogia mosomakeja. Otoko ama uuroromongogia

---

* **2:13:** Boi yononon toron kaana asanjon rajuto, wangogianon iyonoonon qagon jangowabo.

kotakota iikanonj eja. Kaen amakejutiwaajonj Anutunonj seigonj onono tiwilaawuya.

¹⁵ *Yonononj kana dindiņa gema qen uusoosoo tinctuanj kema gejatootoo eja Balaam Beorwaa meria iwaa uugere kana otaankeju. Kere eja ponj monjonj Balaam Israel ejemba tiliqili ama onombaatiwaajonj tawa muroti, uusiinanonj mono monenj ii memambaajonj koloonj muro.

¹⁶ Koloonj muroto, dongi monjonj kilenayaaajonj terenjonj jenj muro. Dongi qaa mende jejeta kanonj mono eja arononj qaa jenj gejatootoo eja iikawaa uusoo nanamemenj ii somonjonj muro amamaaro.

¹⁷ Ejemba yonononj mono apu jaaya juuguya kaanja tani laligoju. Raidimbonj haamononj koosu omaya konja qaa ii utitiinj onomakeji, mono iikawaa so eenj lansanj kema kankeju. Anutunonj yonoojonj pangamanj ziwiziwiiwaa uutanonj miri arenjonj ononoti, mono dutanonj emukanonj kemenj laligonj ubuya.

¹⁸ Yonononj gejajuju qaa omaya jenj selegia menj uma lanj aweqawele ama terenjonkeju. Sele busuwaa siingia kombombanja bologa otaanj serowilinj nambonj nambononj ejemba lanj horonj onomakeju. Tinctuanj laligojuti, tosianonj iyonoo batugianonja oloj kongiti, mono ii kele qaanonj kuunj ononji kana goraayanonj kemegi horombobo menj arogi mosomakeja.

¹⁹ Iwoi monjonj ejemba monj somonjonj galenj koma munkeji, iikawaa kasayanonj mono ii somongoro ii tawaya qaa eenj welenj qen laligoja. Iikawaa so boi takapolakaya yonononj kele qaa

---

* 2:15: Janj 22.4-35

kokaen lan jenkeju, “Ono mono nono toroqen nononqi saanon kasagia qaa solana (frii) koloon onoangiaa jaajaa laligowu.” Qaa kaen jenkejuto, ii kilen iyangio angonjoragiaa welenqeqeya koloon iikawaa kasanon laligoju.

²⁰ Yonoo kaniagianon kokaen dogoro laligoju: Ponana Jiisas Kraist Hamoqege Tonana ii moma koton iikaana kanon balombaa nanamemen angonjorayawo ii misinon gema qenqo mono mombo iikawaa kasanon kokosiin aon osin raju. Kawaajon kakanaiyanon kilenkilenda laligog-ito, tetegoyanon kileqileedaboron laligoju.

²¹ Anutunon qaanana jen tegoro solananiwombaa kania wala mende moma koton tompin laligowuyaga, iikanon mono afaana koloon ononaga. Kaen koloonagato, Buna ii onanon injjogi kania moma kotogi bunagiaga kolooro. Uugia meleema iikawaa gematanon jojopan qaa kowoga gema qegiti, iikanon mono iwoi kanjanawo koloon gamu qen onomakeja.

²² *Gema qen kokosiin aon kamaan unuroti, ii gbaqooson qaa honabona woi iikawaa so kolooja. Qaa jeta mon ii kokaen, “Kasunon loma mombo eleema lolona nenkeja.” Qaa jeta mon ii kokaen, “Bao apu morinigo mono mombo eleema sumu pilinpinon lugun kemen lomu aonkeja.” Kian.

3

Pon kawaatiwaa soomonqo qaaya

---

* 2:22: Gba 26.11

¹ Oo wombo alauruna, niinonj tere indinj woi koi ambe onoononj kaja. Qaa jejenji, onjo ii modaboro-juto, niinonj Buna qaawaa honja koloowaatiwaa-jonj uugia soraaya ii kuunj jenj gbilin onoma tere indinja woi koi kokaembaajonj oojeñ:

² Gejatootoo ejemba soraaya yonononj eenanonj Buna qaa jenj laligogiti, ii mono duduuwubo. Kaanagadeen Ponj Hamoqeqe Toyanonj jenkooto nonono onjoangiaa wasiwasi eja aposolurgia nonononj kuma ononinji, mono ii romonjonj koma gbilin aonj menj laligowu. Kawaajonj niinonj qaa iikayadeen oowe indinja woi kolooja.

³ *Qaa mutuya monj ii kokaenj moma asariwu: Kraistnonj eleemambaajonj ano kambanj tetegoya kanonj mepaqepae ejemba asuginj nanamemengianonj iyanjgiaa siingia kombombanja bologa ii otaanj mepaqepae qaa jenj laligowuya.

⁴ Tosianonj eleema kawaatiwaa qaaya kokaenj jenj qewagonj laligowu: “Kawaatiwaa soomonjo qaaya ii mono dakanonj eja? Ambosakonananonj laligonj kouma komugiti, kambanj iikanonja iwoi monjonj mende meleeno kemero. Anutunonj Siwe namo mokoloonj orono ilawoila kuuya kanainj eroti, ii mono kaanjiadeen enj kouro laligonj.”

⁵ *Kaenj jenj qaa kota koi duduunjeju: Anutunonj monowaa monoyanonj jenj kotonj qaayaa ku-usujanonj siwe namo mokoloonj orono. Kaanagadeen jenj kotoro apu deema horonj kenji apu uutanonja namo asuginj kouro.

---

* 3:3: Juud 18   * 3:5: Jen 1.6-9

Yononon qaa kota ii mojuto, ii mende mojon tani mondon lan jen lolomonin amakeju.

⁶ *Kanagen jen koto apu gboulunon waama balon tururo ejemba kaman iikanon namonon laligogiti, ii apu nen moton komugi.

⁷ Yononon apunon unjuro komugito, namo sombin kaman kokaamba iriimakejon, ii gerenon tiwilaawaatiwaa so koloaja. Anutunon iikawaa qaaya ii gbonton gbonton jen kotodabororota eja. Qaa iikawaa hona koloowaatiwaa kamananon kan kuuro Anutunon ejemba angonjoragiawo laligowuti, iyonoo qaagia jen tegon kondeema onono tiwilaawuya.

⁸ *Kaen koloowaato, wombo alauruna, nononano iinin gbani 1,000 ii kaman koriga koloojato, Bunq qaa motoongo koi mono mende duduuwu, “Ween motoongo ii Pombaa jaasewananon gbani 1,000:baa so kolooja ano gbani 1,000 iiro ween motoongowaa so kolooja.”

⁹ Pombaa soomongo qaa ii honawo koloowaato, iikawaa kaman ii tororo mende mojon. Tosianon kaman ii qero ubaatiwaajon romongon lan jenkeju. Ano kaman mende qero ubaato, moma mokosinjon ejemba kuuyanon uunana meleembonatiwaajon mambomakeja. Monjon gere sianon kemebabotiwaajon mono kaparan komakeja.

¹⁰ *Qaayaa hona koloowaato, Pombaa kaka kamananon mono yongoro meme ejawaa tani kan kuuwaa. Ii oban kota banananon riiro

---

* **3:6:** Jen 7.11   * **3:8:** Ond 90.4   * **3:10:** Mat 24.43; Luuk 12.39; 1 Tes 5.2; Isa 16.15

amamaawoŋa. Kamban iikanonŋ namo sombim-baa iwoi ii-iita kuuya ii mono gere toonŋ jen sogoy-agadeen ewaa. Weenŋ koinŋ, sengelao ano sombim-baa iwoiya kuuya ii juquma otonŋ jinjererenawo qama alinŋ qaombuya. Namo ano ejembanonŋ iwoi kuuya iikanonŋ menŋ anŋita eji, Anutunonŋ ii kuuya kondemondeema meleeno kemebaa. Kemerŋ jenŋ tegoro iwoi monŋ mende totoonŋ ewaa. Awawi totoonŋ!

¹¹ Ilawoila kuuya ii tani kaanŋa juquma qaombutiwaajonŋ onononŋ mono ejemba nomaanŋa koloonŋ laligogi sokonaga? Kawaajonŋ mono nanamemenŋ soraaya otaanŋ Kraist kaanŋa koloonŋ laligowombaajonŋ koma gbilinŋ aonŋ laligowu.

¹² Onŋo Anutuwaawaa kambanŋ somata ii kanŋ kuuwaatiwaajonŋ mamboma uulanawo kawaatiwaawaa gawonŋa kaparanŋ koma menŋ laligoju. Kambanŋ iikanonŋ namowaa ilawoilaya ano weenŋ koinŋ, sengelao ano iwoiya ii gere toonŋ tanjururunŋ jewaa. Anutunonŋ sombim-baa ilawoilaya ii kuuya kondemondeeno juquma jedaborowaa.

¹³ *Kaenŋ jedaborowaato, Anutunonŋ iwoi asugiwaatiwaawaa qaa somonŋgorota eji, nonononŋ iikawaa so namo sombinŋ dologa mokoloonŋ orombaatiwaajonŋ mambomakejonŋ. Ii mokoloonŋ orono iikanonŋ keuma nanamemenŋ dindinŋa otaanŋ laligowonŋa.

¹⁴ Oo wombo alauruna, onŋo kambanŋ somata ii kanŋ kuuwaatiwaajonŋ mamboma laligoju. Kawaajonŋ mono kokaenŋ ambombaajonŋ kaparanŋ koma nambu: Uugia soraaya kolooro Anutunonŋ je-

---

* **3:13:** Ais 65.17; 66.22; Ais 21.1

wonjia boronaa qaaya monj mende mokolooro iwo ososogojutiwaaajon luaenonj laligowu.

¹⁵ Mamboma Ponnanaa uu taniaajonj kokaen romonjonj laligowu: Iinonj onj uugia meleema mombo letombutiwaa kambanja qenj koriro uro mamboma onjoma mokosinjonj laligoja. Wombo alanana Poolnonj kaanagadeen qaa iikayadeen onj ononoto, Anutunonj momakooto uuta murotiwaa so qaa ii onj onono.

¹⁶ Iikawaa qaaya ii tereya kuuya kanonj jen onjkejato, Buja Tereyaa uutanonj qaaya tosia ii lombotawo. Kawaajonj tosianonj ii moma asariwombaajonj janjarinj riinj bimoonkeju. Poumapou ejemba konjbara qenj kokobimbij lanj laligonjkejuti, iyonjononj tereya tereya ii tondu meeranjonkeju. Iikawaa so Poolwaanonj qaa ii kaanagadeen melenqeleenj angj sipasipa koma soonkeja. Kaenj meeranjonj nama iyanjia menj bolinj aonj gere sianonj kemebuya.

¹⁷ Yonjononj kemebuto, wombo alauruna, onjononj kaenj koloowaatiwaa qaaya ii mono waladeen modaborogita laligoju. Kawaajonj mono onjonganj galenj menj aonj laligowu. Jeulalanj ejemba kana songinj qiwitigonjkejuti, onjononj mono iyonjoo kele qaagianonj horonj onono onjotaanjinjaunj kembubo. Laaligowaa tando powowonj kotakota iikanonja kaenj ligisoonj tama kamaanj unjuwabo.

¹⁸ Ponjana Jiisaswaa kalenmoriananonj nanjuti, iikanonj mono mombo toroqen menj somariinj laligowu. Hamoqeqe Tonana Kraistwaa kania moma kotojuti, ii mono toroqenj moma sororo-

goŋ laligowu. Ii mepeseeniŋ qatanonŋ kamban kokaamba akadamuyawo koloonŋ kanagenŋ tetegoya qaa kaanŋ enŋ ubaa. Qaa ii onononŋ.

**Uumeleembaa Buŋa Tere Soomongo Gbilia
The New Testament and portions of the Old
Testament in the Borong Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Borong long
Niugini**

Copyright © 2002, 2011 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Borong

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

63589f8b-9426-5ce2-9520-ca0cf2b65c47